

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาผลการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูสังคมศึกษา เรื่อง การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา” นั้น ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนต่อไป

ตอนที่ 1 สภาพและปัญหาของการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมในสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลและการหาประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูสังคมศึกษา เรื่อง การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา ตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการฝึกอบรมทางไกลก่อนและหลังการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูสังคมศึกษา เรื่อง การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา ในชั้นทดลองใช้จริง

ตอนที่ 4 ผลการนำชุดฝึกอบรมทางไกลที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา

ดังมีรายละเอียด ต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สภาพและปัญหาของการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมในสถานศึกษา

การศึกษาความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา ทั้ง 3 เขต การสอบถามความคิดเห็นโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 54 คน โดยผู้วิจัยจัดการสนทนากลุ่มด้วยตนเอง

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เกี่ยวกับสภาพและปัญหาของการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้ให้ความเห็นสรุปได้ในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

1) ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของ “พหุวัฒนธรรม” ครูสังคมศึกษา มีความเข้าใจ

เกี่ยวกับความหมายของพหุวัฒนธรรม โดยให้ความหมายว่า พหุวัฒนธรรม คือ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสังคม ที่ประกอบด้วยผู้คนที่มีความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติ ด้านภาษา ด้านศาสนา ด้านค่านิยม และด้านขนบธรรมเนียมประเพณี

2) การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมนั้น ครูผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่ามีความจำเป็น เพราะโดยความมุ่งหมายของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมนั้น มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี ซึ่งพลเมืองดีย่อมต้องเรียนรู้การอยู่ร่วมกันได้อย่างสมานฉันท์ แม้ว่าจะมีความแตกต่างทางวัฒนธรรมก็ตาม ดังนั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรม เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจสังคมที่มีความแตกต่างกัน และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3) โรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส มีความจำเป็นที่จะต้องจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรม เพราะในจังหวัดสงขลา และสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส โดยสภาพสังคมมีความเป็นพหุวัฒนธรรมอยู่แล้ว ซึ่งมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมโดยเฉพาะด้านศาสนา นักเรียนมีความจำเป็นที่ต้องเรียนรู้และมีความเข้าใจเกี่ยวกับพหุวัฒนธรรมเป็นอย่างยิ่ง เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกัน และนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

4) ครูสังคมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา ส่วนใหญ่ได้เคยสอนให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพหุวัฒนธรรมบ้างแล้ว แต่ไม่มีการสอนอย่างจริงจัง หรือจัดเป็นระบบแต่อย่างใด เพียงแต่มีการสอดแทรกเนื้อหาบางประเด็นเท่านั้น เช่น เรื่องศาสนา ภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ปรากฏในสังคมบ้างเท่านั้น

5) ครูสังคมศึกษาที่เคยสอนพหุวัฒนธรรม ได้ยกตัวอย่างเนื้อหาสาระที่สอนให้แก่ผู้เรียนเป็นต้นว่า

- ศาสนาต่างๆ ที่ปรากฏในสังคม เช่น ศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์ โดยเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับหลักธรรมของศาสนาต่างๆ และเน้นว่าทุกศาสนาสอนให้คนทำดี ไม่เบียดเบียนกัน

- ให้ความรู้เกี่ยวกับพหุวัฒนธรรมในสังคมย่อยๆ เช่น วัฒนธรรมของชาวไทยพุทธ วัฒนธรรมของชาวไทย-มุสลิม โดยเฉพาะศาสนาอิสลาม ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมหลายด้าน เช่น การถือศีลบวช การละหมาด การบริจาค การให้ทาน การช่วยเหลือผู้ยากไร้ รวมทั้งการแต่ง

กาย อาหาร เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนที่นับถือศาสนาอื่น ได้เข้าใจในวิถีชีวิตของชาวไทยมุสลิมอย่างแท้จริง

- กรณีในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม
 - ความเหมือนและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของประเทศในอาเซียน
 - อารยธรรมตะวันตกที่เข้ามามีอิทธิพลในสมัยกรุงธนบุรี และสมัยต้นรัตนโกสินทร์
- ทำให้ประเทศไทยรับวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิต
- แนวคิดเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง การอยู่อย่างพอเพียง และการไม่เบียดเบียนผู้อื่น การอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความแตกต่างกัน
 - การสื่อสารเพื่อความเข้าใจอันดี
 - การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมที่มีความหลากหลาย
 - ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยจัดทำเป็นโครงการ

ฯลฯ

6) ครูสังคมศึกษาที่ไม่เคยสอนเกี่ยวกับพหุวัฒนธรรม ให้เหตุผลว่า เพราะไม่มีความรู้และไม่เข้าใจเรื่องพหุวัฒนธรรม รวมทั้งวิธีการจัดการเรียนการสอน

7) ครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมในโรงเรียน และควรจัดพหุวัฒนธรรมโดยใช้แนวทางต่างๆ ดังนี้

- การบูรณาการไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยสอดแทรกหรือบูรณาการไว้ในสาระการเรียนรู้ทั้ง 5 สาระ

- บูรณาการไว้ในสาระที่ 1 ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จริยธรรม โดยบูรณาการไว้ในมาตรฐานที่ 1.1 ในส่วนของหลักธรรม โดยชี้ให้เห็นว่าหลักธรรมในศาสนาต่างๆ เป็นอย่างไร

- ควรบูรณาการไว้ในสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมต่างๆ ที่ปรากฏในสังคมไทย และวัฒนธรรมในภูมิภาคอาเซียน โดยชี้ให้เห็นความเหมือนและความแตกต่างของวัฒนธรรมในภูมิภาคนี้

- การจัดการเรียนการสอนโดยจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

- การจัดเป็นกิจกรรมของนักเรียน เช่น การให้นักเรียนจัดทำเป็นโครงการเกี่ยวกับการศึกษาวัฒนธรรมต่างๆ ในชุมชน การให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อบำเพ็ญประโยชน์แก่ชุมชน เป็นต้น

- การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ที่เน้นให้นักเรียนอยู่ร่วมกันท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม เช่น การเห็นอกเห็นใจเพื่อนที่ต่างวัฒนธรรม การให้เกียรติผู้อื่น การรู้จักการประนีประนอม การเจรจาไกล่เกลี่ย การรับฟังผู้อื่น การคิดอย่างสร้างสรรค์ เป็นต้น

8) ครูสังคมนศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ถ้าจะมีการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในโรงเรียนแล้ว ครูสังคมนศึกษาควรได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรม เพื่อจะได้มีความรู้ความเข้าใจ นำไปสู่การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในโรงเรียนได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

9) ครูสังคมนศึกษาต้องการรับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรม โดยเฉพาะในส่วนของเนื้อหาและวิธีการจัดการเรียนการสอน

10) การอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมนั้น ครูสังคมนศึกษาส่วนใหญ่ต้องการได้รับการอบรมโดยใช้ระบบทางไกล ซึ่งใช้สื่อประสม โดยมีประมวลสาระหรือตำรา และแนวการศึกษา หรือแบบฝึกปฏิบัติ รวมทั้งการอบรมแบบเผชิญหน้าประมาณ 3 – 4 วัน ครูสังคมนศึกษาส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า มีภารกิจต้องสอนนักเรียน การอบรมโดยใช้ระบบทางไกล จึงมีความเหมาะสม เพราะเป็นการประหยัดเวลาและทรัพยากร และยังมีคู่มือคือเอกสารประกอบการฝึกอบรม หรือประมวลสาระชุดฝึกอบรมไว้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

11) เนื้อหาสาระที่ต้องการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรม ครูสังคมนศึกษาต้องการได้รับความรู้ในเนื้อหาต่อไปนี้

- ความแตกต่างของศาสนาพุทธและศาสนาอิสลาม
- การดำเนินชีวิตในวิถีประชาธิปไตย
- หลักธรรมในการดำเนินชีวิตเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความเข้าใจอันดีต่อกัน
- การใช้หลักเหตุผล คุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิต
- กระบวนการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรม
- แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พหุวัฒนธรรม
- การวางแผนการจัดการเรียนรู้ในการสอนพหุวัฒนธรรม

ฯลฯ

12) ครูสังคมนศึกษาให้ความคิดเห็นว่า ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

พหุวัฒนธรรมกับผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ นอกเหนือจากครูสังคมศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องพหุวัฒนธรรม และให้สามารถสอดแทรกแนวคิดพหุวัฒนธรรมในเนื้อหาวิชาที่สอนได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน

นอกจากนั้น ควรให้ผู้นำในชุมชนกลุ่มต่างๆ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพหุวัฒนธรรม เพื่อให้คนในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ได้มีความเข้าใจอันดีต่อกัน และอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ปราศจากความขัดแย้ง มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน รู้จักการประนีประนอม มีการสื่อสารที่ก่อให้เกิดความเข้าใจกัน เพื่อร่วมสร้างสังคมให้น่าอยู่ต่อไป

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลและการหาประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูสังคมศึกษา เรื่อง การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา ตามเกณฑ์ 80/80

2.1 ผลการทดสอบหาประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูสังคมศึกษา เรื่อง การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1) ผลการทดสอบหาประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:6)

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูสังคมศึกษา เรื่อง การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา ตามเกณฑ์ที่กำหนด ($E_1/E_2 = 80/80$) จากการทดสอบแบบเดี่ยว (1:6) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงคะแนนเฉลี่ยค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ของชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูสังคมศึกษา เรื่องการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา หน่วยที่ 1 – 5 จากการทดสอบแบบเดี่ยว (1:6)

ชุดฝึกอบรม หน่วยที่	คะแนน แบบฝึกปฏิบัติ	คะแนนทดสอบ หลังฝึกปฏิบัติ	E_1	E_2
1	278.00	43.00	77.22	71.67
2	214.00	46.00	71.33	76.67
3	182.00	44.00	75.83	73.33
4	186.00	47.00	77.50	78.33
5	282.00	49.00	78.33	81.67

N = 6

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่า การทดสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูสังคมศึกษา เรื่อง การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา ทั้ง 5 หน่วย ได้ค่า E_1/E_2 ตามลำดับ ดังนี้

หน่วยที่ 1	77.22/71.67
หน่วยที่ 2	71.33/76.67
หน่วยที่ 3	75.83/73.33
หน่วยที่ 4	77.50/78.33
หน่วยที่ 5	78.33/81.67

ผลการทดสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมแบบเดี่ยว จำนวน 6 คน พบว่า คะแนนฝึกปฏิบัติ (E_1) จำนวน 3 หน่วย คะแนนไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ หน่วยที่ 1 (77.22) หน่วยที่ 2 (71.33) และหน่วยที่ 3 (75.83) มีเพียง 2 หน่วย คือหน่วยที่ 4 (77.50) และหน่วยที่ 5 (78.33) ที่คะแนนเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนคะแนนแบบประเมินหลังการฝึกอบรม (E_2) จำนวน 3 หน่วย คะแนนไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือหน่วยที่ 1 (71.67) หน่วยที่ 2 (76.67) และหน่วยที่ 3 (73.33) คะแนน

ยังไม่เป็นไปตามที่กำหนด มีเพียงหน่วยที่ 4 (78.33) และหน่วยที่ 5 (81.67) คะแนนเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ผู้วิจัยจึงได้ปรับปรุงด้านเนื้อหา คือ แบบฝึกปฏิบัติและแบบประเมินหลังการฝึกอบรมทั้ง 5 หน่วย ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2) ผลการทดสอบหาประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:12)

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูสังกัดมศึกษา เรื่องการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา ตามเกณฑ์ที่กำหนด ($E_1/E_2 = 80/80$) จากการทดสอบแบบกลุ่ม (1:12) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงคะแนนเฉลี่ยค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ของชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูสังกัดมศึกษา เรื่อง การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา หน่วยที่ 1 – 5 จากการทดสอบแบบกลุ่ม (1:12)

ชุดฝึกอบรม หน่วยที่	คะแนนแบบฝึก ปฏิบัติ	คะแนนทดสอบ หลังฝึกปฏิบัติ	E_1	E_2
1	575	95	79.86	79.17
2	451	97	75.17	80.83
3	388	95	80.83	79.17
4	382	98	79.58	81.67
5	585	94	81.25	78.33

N = 12

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่า การทดสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูสังกัดมศึกษา เรื่องการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา (E_1/E_2) ทั้ง 5 หน่วย ได้ค่า E_1/E_2 ตามลำดับ ดังนี้

หน่วยที่ 1	79.86/79.17
หน่วยที่ 2	75.17/80.83
หน่วยที่ 3	80.83/79.17
หน่วยที่ 4	79.58/81.67
หน่วยที่ 5	81.25/781.33

ผลการทดสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรวมแบบกลุ่มย่อย จำนวน 12 คน พบว่า คะแนนฝึกปฏิบัติ (E_1) ทั้ง 5 หน่วย คะแนนหน่วยที่ 1 (79.86) หน่วยที่ 3 (80.83) หน่วยที่ 4 (79.58) และหน่วยที่ 5 (81.25) เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80 ส่วนหน่วยที่ 2 (75.17) คะแนนยังไม่เป็นไปตามที่กำหนด ส่วนคะแนนแบบประเมินหลังการฝึกอบรวม (E_2) ทั้ง 5 หน่วย คะแนนเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80

ผู้วิจัยจึงได้ปรับปรุงด้านเนื้อหา แบบฝึกปฏิบัติ ทั้ง 5 หน่วย ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3) ผลการทดสอบหาประสิทธิภาพแบบสนาม (1:36)

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรวมทางไกลสำหรับครูสังคมศึกษา เรื่อง การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา ตามเกณฑ์ที่กำหนด ($E_1/E_2 = 80/80$) จากการทดสอบแบบสนาม (1:36) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงคะแนนเฉลี่ยค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ของชุดฝึกอบรวมทางไกลสำหรับครูสังคมศึกษา เรื่อง การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา หน่วยที่ 1 – 5 จากการทดสอบแบบสนาม (1:36)

ชุดฝึกอบรวม หน่วยที่	คะแนนแบบฝึก ปฏิบัติ	คะแนนทดสอบ หลังฝึกปฏิบัติ	E_1	E_2
1	1742	284	80.65	78.89
2	1457	286	80.94	79.44
3	1158	292	80.42	81.11
4	1165	289	80.90	80.28
5	1745	294	80.79	81.67

N = 36

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่า การทดสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมทางไกล สำหรับครูสังคัมศึกษา เรื่อง การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา (E_1/E_2) ทั้ง 5 หน่วย ได้ค่า E_1/E_2 ตามลำดับ ดังนี้

หน่วยที่ 1	80.65/78.89
หน่วยที่ 2	80.94/79.44
หน่วยที่ 3	80.42/81.11
หน่วยที่ 4	80.90/80.28
หน่วยที่ 5	80.79/81.67

ผลการทดสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมแบบสนาม จำนวน 36 คน พบว่า คะแนนฝึกปฏิบัติ (E_1) และคะแนนแบบประเมินหลังการฝึกอบรม (E_2) ทั้ง 5 หน่วย เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80

2.2 ต้นแบบชิ้นงาน ชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูสังคัมศึกษา เรื่องการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

ในการพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูสังคัมศึกษา เรื่องการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษานั้น ผู้วิจัยได้พัฒนาต้นแบบชิ้นงาน คือ ชุดฝึกอบรมทางไกลที่ประกอบด้วย

- 1) ประมวลสาระชุดฝึกอบรมทางไกล
- 2) แนวการศึกษาชุดฝึกอบรมทางไกล
- 3) สื่อปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้า

ดังมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประมวลสาระชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูสังคัมศึกษา เรื่องการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา

เนื้อหาสาระที่ใช้ในการฝึกอบรมทางไกล จำนวน 5 หน่วยโดยครอบคลุมเนื้อหา ดังนี้
หน่วยที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมและพหุวัฒนธรรม

ตอนที่ 1.1 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรม

เรื่องที่ 1.1.1 ความหมายของวัฒนธรรม

เรื่องที่ 1.1.2 ลักษณะสำคัญของวัฒนธรรม

เรื่องที่ 1.1.3 ประเภทและองค์ประกอบของวัฒนธรรม

เรื่องที่ 1.1.4 หน้าที่ของวัฒนธรรม

ตอนที่ 1.2 กระบวนการทางวัฒนธรรม

เรื่องที่ 1.2.1 การถ่ายทอดทางวัฒนธรรม

เรื่องที่ 1.2.2 การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม

ตอนที่ 1.3 แนวคิดเกี่ยวกับพหุวัฒนธรรม

เรื่องที่ 1.3.1 ความหมายของพหุวัฒนธรรม

เรื่องที่ 1.3.2 วัฒนธรรมสากลและวัฒนธรรมเฉพาะ

เรื่องที่ 1.3.3 วัฒนธรรมทั่วไปและวัฒนธรรมย่อย

หน่วยที่ 2 แนวทางการจัดหลักสูตรพหุวัฒนธรรมของสถานศึกษา

ตอนที่ 2.1 แนวคิดของการจัดการศึกษาพหุวัฒนธรรม

เรื่องที่ 2.1.1 ความเป็นมาของการจัดการศึกษาพหุวัฒนธรรม

เรื่องที่ 2.1.2 เป้าหมายของการจัดการศึกษาพหุวัฒนธรรม

เรื่องที่ 2.1.3 แนวทางการจัดการศึกษาพหุวัฒนธรรม

ตอนที่ 2.2 แนวทางการจัดหลักสูตรการศึกษาพหุวัฒนธรรม

เรื่องที่ 2.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กับการจัดการศึกษาพหุวัฒนธรรม

เรื่องที่ 2.2.2 แนวทางการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมในสถานศึกษา

หน่วยที่ 3 การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมในสถานศึกษา

ตอนที่ 3.1 ขอบข่ายเนื้อหาสาระและมโนคติสำคัญของพหุวัฒนธรรมศึกษา

เรื่องที่ 3.1.1 ขอบข่ายเนื้อหาสาระของพหุวัฒนธรรมศึกษา

เรื่องที่ 3.1.2 มโนคติสำคัญของพหุวัฒนธรรมศึกษา

ตอนที่ 3.2 การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรม

เรื่องที่ 3.2.1 วิธีสอนโดยการแก้ปัญหา

เรื่องที่ 3.2.2 วิธีสอนโดยการสืบสวนสอบสวน

เรื่องที่ 3.2.3 วิธีสอนโดยการอภิปราย

เรื่องที่ 3.2.4 วิธีสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติ

เรื่องที่ 3.2.5 วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

เรื่องที่ 3.2.6 วิธีสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง

เรื่องที่ 3.2.7 วิธีสอนโดยใช้เทคนิคพยากรณ์

ตอนที่ 3.3 การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมตามแนวพุทธธรรม

เรื่องที่ 3.3.1 การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมตามแนวพุทธวิธี
ทางการสอน

เรื่องที่ 3.3.2 การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมโดยใช้กระบวนการคิด
แบบโยนิโสมนสิการ

หน่วยที่ 4 แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อความเข้าใจพหุวัฒนธรรม

ตอนที่ 4.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษา (1)

เรื่องที่ 4.1.1 กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อความเข้าใจประเทศต่างๆ

เรื่องที่ 4.1.2 กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อความเข้าใจความหลากหลายทาง
วัฒนธรรม

เรื่องที่ 4.1.3 กิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของภาคต่างๆในประเทศไทย

เรื่องที่ 4.1.4 กิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับกลุ่มเชื้อชาติต่างๆ ในประเทศไทย

เรื่องที่ 4.1.5 กิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย

ตอนที่ 4.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษา (2)

เรื่องที่ 4.2.1 กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

เรื่องที่ 4.2.2 กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อความภูมิใจในวัฒนธรรมของตน

เรื่องที่ 4.2.3 กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อความเข้าใจอันดีในอาเซียน

เรื่องที่ 4.2.4 กิจกรรมการเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษาโดยใช้เพลง

เรื่องที่ 4.2.5 กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อ
วัฒนธรรมอื่นๆ

หน่วยที่ 5 แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรม

ตอนที่ 5.1 แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับพหุวัฒนธรรม

เรื่องที่ 5.1.1 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับพหุวัฒนธรรม (1)

เรื่องที่ 5.1.2 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับพหุวัฒนธรรม (2)

ตอนที่ 5.2 สื่อ/แหล่งการเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรม

เรื่องที่ 5.2.1 สื่อการเรียนการสอนสำหรับการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรม

เรื่องที่ 5.2.2 แหล่งการเรียนรู้สำหรับการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรม

ตอนที่ 5.3 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรม

เรื่องที่ 5.3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
พหุวัฒนธรรม

เรื่องที่ 5.3.2 เครื่องมือสำหรับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
พหุวัฒนธรรม

2. แนวการศึกษาชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูสังคมศึกษา เรื่อง การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา

ประกอบด้วยแนวการศึกษาจำนวน 5 หน่วย โดยแต่ละหน่วยมีองค์ประกอบดังนี้

- 1) แผนผังแนวคิดประจำหน่วย
- 2) แบบประเมินผลตนเองก่อนการฝึกอบรมทางไกล
- 3) บันทึกสาระสังเขป
- 4) แนวตอบกิจกรรมประจำหน่วย
- 5) แบบประเมินผลตนเองหลังการฝึกอบรมทางไกล
- 6) เฉลยคำตอบแบบประเมินตนเองประจำหน่วย

3. สื่อเสริมชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูสังคมศึกษา เรื่อง การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา

ประกอบด้วยสื่อปฏิสัมพันธ์ คือ กิจกรรมปฏิสัมพันธ์ที่วิทยากรให้การอบรมแบบเผชิญหน้า เพื่อเสริมเติมเต็มความรู้ที่ไม่สามารถจัดให้ได้ในระบบทางไกล เนื้อหาในการอบรม ได้แก่

1) การชี้แจงรายละเอียดของโครงการวิจัย เรื่อง การศึกษาผลการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูสังคมศึกษา เรื่อง การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา

- 2) การทดสอบก่อนการฝึกอบรม

- 3) การบรรยายเกี่ยวกับหลักธรรมในพระพุทธศาสนา ศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์ ที่สัมพันธ์และส่งเสริมแนวคิดแนวคิดพหุวัฒนธรรม
- 4) การบรรยายแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมและแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรม
- 5) การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มย่อย เกี่ยวกับการวางแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้พหุวัฒนธรรม
- 6) การนำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม
- 7) การสรุป และอภิปรายผลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมในสถานศึกษา
- 8) การทดสอบหลังการฝึกอบรม
- 9) การสรุปการฝึกอบรม เรื่อง การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการฝึกอบรมทางไกลก่อนและหลังการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูสังคมศึกษา เรื่อง การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา ในชั้นทดลองใช้จริง

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการฝึกอบรมก่อนและหลังการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูสังคมศึกษา เรื่อง การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา ชั้นทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 36 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการฝึกอบรมทางไกลก่อนและหลังการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูสังคมศึกษา เรื่อง การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา ในชั้นทดลองใช้จริง (36 คน)

กลุ่มตัวอย่าง	n	\bar{X}	S	\bar{d}	S_d	t
ก่อนการฝึกอบรม	36	17.53	2.48			
หลังการฝึกอบรม	36	20.61	2.65	3.08	2.74	6.75*

*p < .05

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการฝึกอบรมทางไกลหลังการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูสังคมศึกษา เรื่อง การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา สูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 ผลการนำชุดฝึกอบรมทางไกลที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา

จากการส่งแบบประเมินตนเองเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา เกี่ยวกับการนำชุดฝึกอบรมทางไกลไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรม โดยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเขียนรายงานผลการนำความรู้จากการศึกษาชุดฝึกอบรมทางไกลไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียน กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นกลุ่มที่ทำการทดลองในชั้นการทดลองใช้จริง จำนวน 36 คน ส่งแบบประเมินกลับคืนมา จำนวน 36 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ผลจากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ประมวลผลความคิดเห็นได้ดังนี้

4.1 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมและพหุวัฒนธรรม

กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของวัฒนธรรม กระบวนการทางวัฒนธรรมได้ดีขึ้น เข้าใจถึงความหมายของพหุวัฒนธรรม ทำให้สามารถนำความรู้ดังกล่าวไปจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมได้อย่างถูกต้อง และได้นำความรู้ดังกล่าวไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยเฉพาะในสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

4.2 แนวทางการจัดหลักสูตรพหุวัฒนธรรมในสถานศึกษา

กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมาของการจัดการศึกษาพหุวัฒนธรรม และเป้าหมายของการจัดการศึกษาพหุวัฒนธรรม รวมทั้งแนวคิดของเบงคส์ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพหุวัฒนธรรม ทำให้เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมมากยิ่งขึ้น

ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการจัดหลักสูตร การศึกษาพหุวัฒนธรรม ทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นแนวทางการจัดรายวิชาทั้งในส่วนของ การบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยเฉพาะในสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม และยังสามารถจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมเกี่ยวกับพหุวัฒนธรรมที่สถานศึกษาสามารถนำไปใช้สอนให้กับผู้เรียนได้ต่อไป

4.3 การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมในสถานศึกษา

ความรู้จากการศึกษาในหน่วยนี้ ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา หรือกลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้นเกี่ยวกับขอบข่ายเนื้อหาสาระและมโนคติที่เกี่ยวข้องกับพหุวัฒนธรรม และสามารถนำมโนคติที่เสนอไว้ในประมวลสาระชุดฝึกอบรม ไปใช้สอนในสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคมได้อีกด้วย ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับมโนคติทางด้านวัฒนธรรมและมโนคติที่เกี่ยวข้องกับพหุวัฒนธรรม

ในส่วนของวิธีสอนทั้ง 7 วิธีที่นำเสนอไว้ในประมวลสาระชุดฝึกอบรมนั้น กลุ่มตัวอย่างได้นำความรู้เกี่ยวกับวิธีสอนแบบต่างๆ ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรม และยังสามารถนำไปใช้ในการสอนรายวิชาอื่นๆ ได้อีกด้วย

4.4 แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อความเข้าใจพหุวัฒนธรรม

กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นว่า เนื้อหาในหน่วยนี้ ที่นำเสนอกิจกรรมที่น่าสนใจทำให้เห็นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใหม่ๆ นอกเหนือจากกิจกรรมที่ครูผู้สอนคุ้นเคย จึงได้นำ

ตัวอย่างดังกล่าวไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมและรายวิชาอื่นๆ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เช่น เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ เป็นต้น ทำให้นักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมาก

4.5 แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรม

เนื้อหาในหน่วยนี้ ครูผู้สอนได้นำตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำเสนอไว้ในประมวลสาระชุดฝึกอบรมไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต และได้้นำตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำเสนอไว้ในหน่วยนี้ ไปเป็นแนวทางในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาอื่นๆ

ส่วนเนื้อหาสาระเกี่ยวกับสื่อและแหล่งเรียนรู้ นั้น ทำให้เห็นแนวทางในการหาและใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ทำให้การเรียนการสอนพหุวัฒนธรรม หรือรายวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องน่าสนใจมากยิ่งขึ้น และทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

สำหรับความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรม ครูสังคมศึกษาได้นำกระบวนการวัดและประเมินผล ไปใช้ในการประเมินผู้เรียน ภายหลังจากจบบทเรียนแล้ว นอกจากนั้น กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นว่า ชุดการสอนทางไกลสำหรับครูสังคมศึกษา เรื่อง การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมชุดนี้ เป็นชุดฝึกอบรมที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย ทั้งในแง่ของวิธีการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน รวมทั้งการวัดและประเมินผลในการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรม ทำให้การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรม ตลอดจนสาระต่างๆ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุป ครูสังคมศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นว่า ชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูสังคมศึกษา เรื่อง การจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา ที่ได้ศึกษาไปแล้วนั้น ให้ความรู้ในการจัดการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมมากยิ่งขึ้น ได้ขยายโลกทัศน์เกี่ยวกับการเรียนการสอนพหุวัฒนธรรมซึ่งกำลังเป็นประเด็นสำคัญที่ควรนำมาจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และชุดฝึกอบรมทางไกลนี้เหมาะที่จะใช้เป็นคู่มือสำหรับครูสังคมศึกษาในการสอนพหุวัฒนธรรมอย่างเป็นระบบและให้มีประสิทธิภาพต่อไป

